

Kommissorium for kommuneplanlægning i Roskilde Kommune

Godkendt af Direktionen den 13. december 2007

Formål og baggrund

Roskilde Kommune skal udarbejde en helt ny kommuneplan, der sætter mål og rammer for den fysiske udvikling i hele kommunen. Efter kommunalreformen har kommunen fået ansvar for en lang række nye planlægningsområder, hvilket betyder, at kommuneplanen nu omfatter planlægning i såvel byerne som det åbne land. Dette fordrer et bredt samarbejde, såvel internt som eksternt, så kommuneplanen bliver retningsgivende for en helhedsorienteret planlægning. Kommuneplanen skal derfor forankres på tværs af forvaltningerne og bredt i det politiske system.

Den nye kommuneplan skal være en fysisk plan og indeholde en lang række obligatoriske emner, men kommuneplanen skal ikke bare opfylde mindstekravene – den skal også være visionær og fremme bæredygtighed og en miljørigtig udvikling i hele kommunen. Samtidig skal kommuneplanen være robust, operationel og let at administrere.

Kommuneplanen skal ud over at understøtte kommunens forskellige politikker og strategier også bygge videre på gældende kommuneplaner for de tre tidligere kommuner Ramsø, Gundsø og Roskilde samt Regionplan 2005. Kommuneplanen skal endvidere forholde sig aktivt til nabokommunernes planlægning, de regionale udviklingsplaner for Region Sjælland og Hovedstadsregionen, landsplanredegørelsen, landsplandirektivet "Fingerplan 2007", planer efter miljømålsloven, Region Sjællands råstofplan mv.

Kommuneplanen tager udgangspunkt i Roskilde Kommunes Planstrategi 2007, som byrådet vedtog den 10. oktober 2007. Planstrategien indeholder de overordnede visioner og mål for kommunens fysiske udvikling og fokuserer på tre overordnede temaer – bymønster, kultur og idræt og det åbne land:

- Bymønster – byrådet vil arbejde for at styrke det eksisterende bymønster, der skal i den forbindelse blandt andet udpeges områder til byudvikling, byomdannelse og byfortætning samt undersøges, hvor der er rum til højt byggeri.
- Kultur og idræt – byrådet vil arbejde for at kommunen har et bredt udbud af kultur og idræt, det skal blandt andet ske ved at sikre de fysiske rammer for Roskilde Festivalen, sikre at Musicon bliver et fyrtårn for kulturlivet, at udviklingen af Spraglehøj og et tilsvarende sted i Viby prioriteres højt og ved at skabe gode udfoldelsesmuligheder for børn og unge i nærmiljøerne.
- Det åbne land – byrådet vil arbejde for at sikre det åbne lands kvaliteter, hvilket blandt andet skal ske ved at arbejde for flere sammenhængende naturområder, ved at værne om de værdifulde landbrugsjorde som skal bevares i erhvervsmæssig dyrkning samt ved at udarbejde en landskabsanalyse, der kan belyse landskabets særlige kvaliteter, og som kan benyttes til at definere grønne ringe omkring Roskilde, Viby og Jyllinge.

I kommuneplanen skal planstrategiens visioner omsættes til rammer og retningslinier for den fysiske planlægning, som kan danne grundlag for konkret administration og lokalplanlægning. Kommuneplanen kan f.eks. forholde sig til idræt, sundhed og motion ved at tænke muligheder for bevægelse og fysisk udfoldelse ind i den fysiske planlægning, men den skal ikke forholde sig direkte til de "bløde værdier", som kunne være mål omkring kost i skoler o. lign. De bagvedliggende værdier beskriver byrådet i andre strategier og i politikker for de enkelte sektorområder, eksempelvis Erhvervsstrategien.

Ud over temaerne i planstrategien skal kommuneplanen understøtte kommunens tre udviklingsstrategier og deres fysiske elementer:

- Uddannelses-kommunen - Gennem samarbejde med relevante parter vil Roskilde fastholde, forstærke og formidle sin førerposition på uddannelsesområdet til gavn for alle aktører. Uddannelser og studieliv skal være en betydelig del af Roskildes liv og stemning. Det betyder, at skoler og uddannelsesinstitutioner skal have fysisk rum til nye aktiviteter, tværgående samarbejder og nytænkning, og at de studerende skal ses i Roskilde bymidte.
- Den musiske kommune - Med afsæt i kommunens rigdom på musik, kreativitet og viden vil Roskilde være kendt for en massiv satsning på kulturoplevelser og udvikling af musiske kompetencer og talenter. Det betyder bl.a., at kultur- og oplevelsescentrene skal videreudvikles og sikres plads over hele kommunen. Det gælder fx. i Viby og Jyllinge samt på Musicon og festivalpladsen.
- Sundheds- og Idræts-kommunen - Roskilde vil være et godt og sundt sted at leve, bo og arbejde, og der skal være gode vilkår for såvel bredde- som eliteidræt. Det betyder, at der skal være plads til bedre idrætsfaciliteter, aktivitetstilbud i nærmiljøet og generelt sikres gode rammer om en sund hverdag.

I Planloven er oplyst en lang række emner som skal behandles, men herudover er det også et krav at kommuneplanen skal indeholde:

- en redegørelse for kommuneplanens væsentligste forudsætninger
- en hovedstruktur med overordnede mål for kommunens udvikling
- retningslinier for arealanvendelsen
- en rammedel med rammer for lokalplanlægningen

Kommuneplanen skal revideres hvert fjerde år, men skal rumme udviklingsmuligheder for en 12-årig periode.

Projekt mål

Det overordnede mål er, at byrådet har vedtaget en ny samlet kommuneplan inden udgangen af 2009. Derudover skal den vedtagne kommuneplan opfylde følgende delmål:

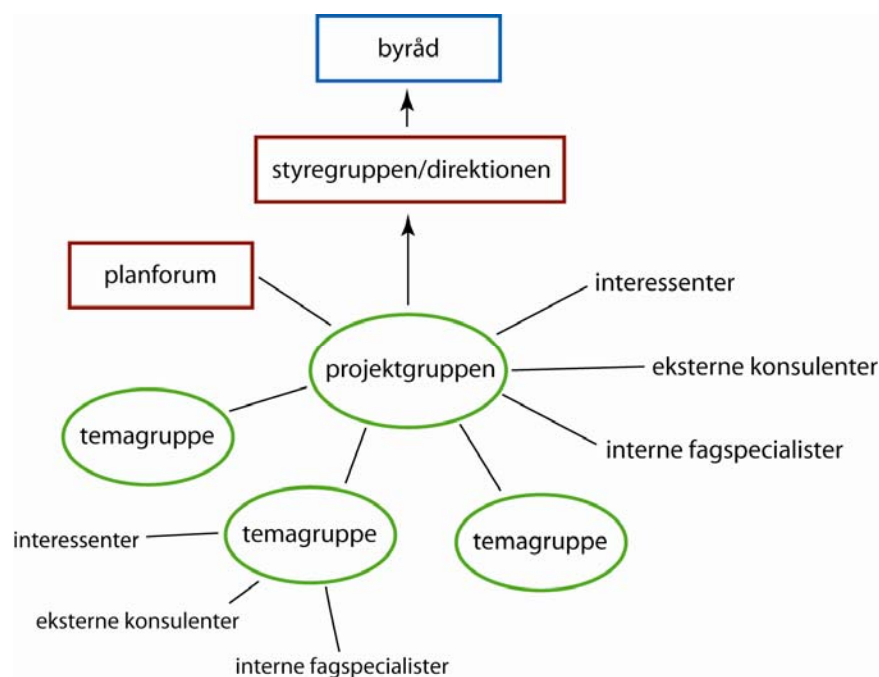
- samtlige temaer, som pt. er at finde i Regionplan 2005 er fuldt ud implementeret i kommuneplanen
- relevante interessenter og borgere har deltaget i en fokuseret interessentiinddragelse under planprocessen
- kommuneplanen er brugervenlig og let tilgængelig samt digital i både kort og tekst

Organisation og kompetencefordeling

At udarbejde en kommuneplan kræver tværgående koordinering og styring på det administrative plan samt en styring gennem den politiske proces. Opgaven er kompleks, og mange interne og eksterne interessenter samt konsulenter skal inddrages for at løse opgaven.

Ansvaret for kommuneplanen er placeret i Planafsnittet i Teknisk Forvaltning, men det er i høj grad nødvendigt at trække på andre forvaltningers og afsnits viden og kompetencer for at løse opgaven.

Figuren viser, hvordan arbejdet med kommuneplanen projektor organiseres:

Styregruppen består af hele direktionen i Roskilde Kommune. Styregruppen er ansvarlig for kommuneplanen over for byrådet, derfor skal styregruppen godkende alt væsentligt materiale, der skal til politisk behandling. En repræsentant fra projektgruppen og/eller en ledelsesrepræsentant fra Plan- og Byggesagsafdelingen er til stede, når materiale skal præsenteres på styregruppemøder.

Projektgruppen består af tre planlæggere fra Planafsnittet – Lone Plovstrup (projektleder), Hanne Birgit Brandt og Søren Nørgaard Madsen.

Projektgruppen varetager den daglige gennemførelse af arbejdet med kommuneplanen. Planlæggerne behandler og udfører alle de opgaver, der ikke danner grundlag for en temagruppe i forbindelse med kommuneplanen. Det er planlæggernes opgave at koordinere og sammenskrive de bidrag, der kommer fra temagrupperne samt sørge for fremdrift og for at projektmålene opfyldes. Gruppens medlemmer deltager i relevante eksterne netværk samt i de temagrupper, hvor de kan bidrage med deres faglighed – herudover fordeler planlæggerne tovholderfunktionen for de enkelte temagrupper i mellem sig. Projektgruppen udpeger i samarbejde med de relevante afdelinger medarbejdere til temagrupperne.

Projektgruppen refererer i det daglige arbejde til lederen af Planafsnittet (Vakant) og chef for Plan- og byggesagsafdelingen, Jan Bille.

Planforum blev udpeget i forbindelse med planstrategiarbejdet og består af 1-2 repræsentanter fra hver af de 7 forvaltninger (se bilag). Planforum skal sikre, at processen bliver helhedsorienteret, og at de enkelte sektorområder

bliver repræsenteret og diskuteret. Projektgruppen indkalder både til fællesmøder og enkelt medlemmer til mindre møder, hvis der skal drøftes emner, som ikke har den bredere interesse. Der afholdes ca. et fællesmøde i kvartalet.

Planchef Jan Bille er formand for planforum.

Temagrupper arbejder med delopgaver, der skal bidrage til den samlede kommuneplan. Temagrupperne består af relevante fagpersoner fra forvaltningerne. Endvidere kan der være tilknyttet konsulenter, eksterne interessenter, nabokommuner m.fl.

Temagrupper kan løbende opstå og afsluttes i planprocessen. Indtil videre er der behov for at opstarte følgende temagrupper:

- Kommuneplanens form – udvikling af digital kommuneplan kombineret med overskuelig papirudgave
- Samlet plan for råstof- og festivalområdet – langsigtet plan for udvikling af bynært rekreativt landskab syd for Roskilde
- Byfortætning og omdannelse – udpegning af områder og stillingtagen til konsekvenser af fortætning, højt byggeri, trafikforøgelse etc.
- Kultur og idræt – udpegning af lokaliseringmuligheder for aktivitetstilbud, herunder kultur- og oplevelsescentre i Viby og Jyllinge
- Detailhandel og erhverv – analyse der forholder sig til butikker med pladskrævende varer, afgrænsning af bymidte mv. samt udvikling af erhvervsområder
- Rammebestemmelser – videreudvikling af eksisterende kommuneplanrammer
- Landskab – udarbejdelse af landskabsanalyse, der kan give retningslinier for byudvikling, fritidsanlæg, tekniske anlæg mv. i det åbne land
- Natur – videreudvikling af sammenhængende naturområder, kystlandskabet, vandmiljø mv.
- Regionale byvækst i Viby – undersøgelse af mulighederne for regional byudvikling i Viby

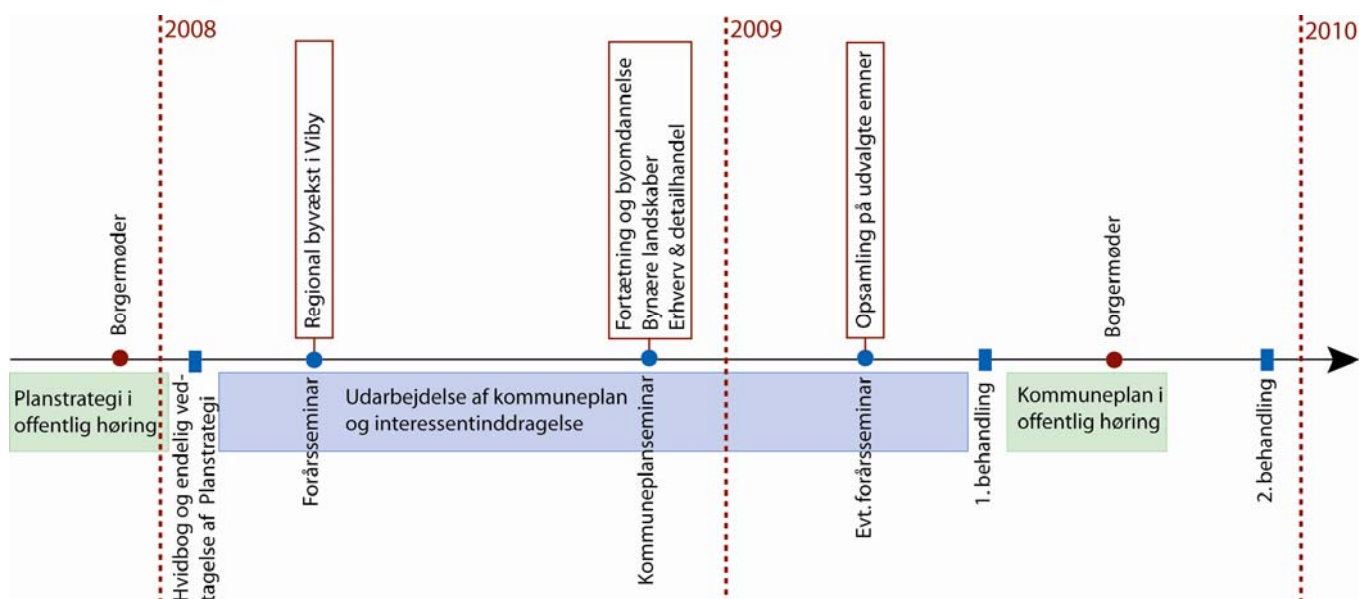
Temagrupperne skal hver især udarbejde en kort projektbeskrivelse på 1-2 sider, som beskriver opgaven, afdækker interessenter, opridser en tids- og aktivitetsplan samt et realistisk ressourceforbrug. Temagrupperne igangsættes ved et opstartsmøde indkaldt af projektgruppen, hvor en forventningsafstemning skal sikre en målrettet fremdrift i opgaveløsningen. På mødet deltager relevante ledere for at sikre forankring og forståelse for omfanget af opgaven i de enkelte afsnit.

Tids- og kommunikationsplan

Kommuneplanen skal være endeligt politisk vedtaget inden udgangen af 2009 og figuren på side 5 viser den overordnede tids- og aktivitetsplan for forløbet.

Som det fremgår af tidsplanen skal Byrådets forårsseminar og et særligt kommuneplanseminar i 2008 benyttes til at få byrådet til at drøfte emner af særlig betydning for kommuneplanen. Emnerne er:

- Regional byvækst i Viby
- Fortætning og byomdannelse
- Bynære landskaber
- Erhverv og detailhandel

Projektgruppen arbejder på en mere detaljeret tids- og kommunikationsplan. Planen er et dynamisk dokument, der skal justeres løbende med ændringer og tilføjelser. En kombineret tids- og kommunikationsplan giver dels et overblik over delopgavers forløb, dels et overblik over hvilke kommunikationsmæssige tiltag, der tages hvornår og hvordan.

I tids- og kommunikationsplanen indarbejdes der en plan for interessentinddragelse. Inddragelsen skal ske løbende gennem planprocessen og være fokuseret på de borgere og interessenter, som har interesse i de delopgaver, der skal løses. Eksempelvis kan der i bymidten i Roskilde dannes en fokusgruppe bestående af borgere, handelsstandsforeningerne, Ro's Torv, havnens aktører etc. for at diskutere udviklingen af området.

Ressourcer

Kommuneplankontoen skal bruges til alle udgifter. Der er udgifter til for eksempel konsulenter, borgermøder og arrangementer, trykning mv.

Projektgruppen anslår, at planlæggerne i projektgruppen skal bruge ca. ¾ af den normerede arbejdstid på arbejdet med kommuneplanen, hvilket i 2008 svarer til i alt ca. 2 ¼ årsværk. Herudover vil arbejdet i temagrupperne kræve en del ressourcer i de forskellige forvaltninger. Teknisk Forvaltning bliver i særlig grad berørt. Hver temagruppe skal lave et realistisk overslag over gruppens tidsforbrug.

Evaluering og opfølgning

Projektgruppen evaluerer løbende arbejdet med kommuneplanen for at lære af succeser og fejl undervejs i planprocessen. Fastlagte møder med planforum og i styregruppen skal være med til at kvalitetssikre arbejdet og forankre planarbejdet i hele organisationen. Endvidere skal oplæg og diskussioner i forbindelse med byrådsseminarierne i foråret og efteråret 2008 sikre, at arbejdet bevæger sig i den rigtige retning i forhold til de politiske visioner for kommunen.